

VENDIM
Nr. 336, datë 22.5.2019

PËR MIRATIMIN E RAPORTIT VJETOR PËR NDIHMAT SHTETËRORE TË VITIT 2018

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 17, shkronja “dh”, 18, shkronja “e”, dhe 32, pika 2, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e raportit për ndihmat shtetërore të vitit 2018, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTËR
Edi Rama

RAPORTI VJETOR
PËR NDIHMAT SHTETËRORE TË VITIT 2018

I. PËRMBLEDHJE

Raporti vjetor për ndihmat shtetërore është hartuar në zbatim të detyrimeve të sanksionuara në nenin 71, pika 5 të MSA-së dhe në marrëveshjen e CEFTA-s 2006, për sigurimin e transparencës ndërkombëtare. Raporti është përgatitur nga Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë mbështetur në vendimet e Komisionit të Ndhmës Shtetërore. Në mënyrën e paraqitjes dhe analizës së të dhënave në raport është ndjekur metodologjia e Komisionit Evropian.

Të dhënat e përfshira në këtë raport janë raportuar nga dhënësit dhe zbatuesit e skemave të ndihmës shtetërore: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE), Shërbimi Kombëtar i Punësimit, Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA), Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe Bashkia e Tiranës. Pavarësisht se ky raport është për vitin 2018, në të gjenden të dhëna për të gjithë periudhën 2015–2018, duke bërë një krahasim të ndihmës shtetërore, përgjatë këtyre viteve, si në nivel kombëtar, ashtu edhe në raport me ndihmën shtetërore, të dhënë në vendet e BE-së (kreu 3).

Raporti jep një përshkrim të objektivave kryesore që janë arritur në fushën e ndihmës shtetërore në Shqipëri, si dhe të instrumentet kryesore të përdorura në periudhën 2015–2018. Shuma e ndihmave shtetërore të dhëna në Shqipëri gjatë viteve 2015–2018 është vlerësuar në rreth 11,408.15 milionë lekë (85.76 milionë €), prej të cilave 3,697.28 milionë lekë (28.98 milionë €) që përfaqësojnë 0.22 % të PBB-së, janë dhënë në vitin 2018. Në totalin e ndihmës së dhënë për vitin 2018, vendin kryesor (rreth 60.3%) e zënë ndihmat horizontale, një strukturë e ngjashme me vendet e BE-së ku, mbi 94 % të ndihmës gjithsej është dhënë në kategoritë e ndihmave për realizimin e objektivave horizontale (“ndihmë e mirë”). Megjithatë, pjesa më e madhe e skemave që japin ndihmë shtetërore nuk e tejkalon kufirin “*de minimis*” të Bashkimit Evropian dhe, si të tilla, përgjithësisht nuk paraqesin problem në këndvështrimin e tregtisë ndërkombëtare.

Instrumentet kryesore të ndihmës shtetërore në Shqipëri gjatë vitit 2018 janë grantet dhe përjashtimi nga taksat, rimbursimi apo reduktimi i shkallës tatimore.

Në krahasim me vitin 2017, shkalla e ndihmës u rrit ndjeshëm për kulturën (+1.9 %) dhe ndihmën operationale (+44.2 %).

Në vitin 2018 në Komisionin e Ndhmës Shtetërore u njoftuan 10 skema të ndihmës shtetërore. Buxheti mesatar vjetor i skemave të njoftuara ishte rreth 560.96 milionë lekë, një rritje prej rreth 1300 % krahasuar me vitin 2017.

Në zbatim të nenit 32 të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, i ndryshuar, pas miratimit nga Këshilli i Ministrave, Raporti Vjetor për ndihmat shtetërore për vitin 2018 do t’i përcillet Komisionit Evropian.

II. PËRKUFIZIMI I NDIHMËS SHETËRORE

- Baza ligjore

Në Shqipëri, ligji i ndihmës shtetërore përcakton rregullat e dhënies së ndihmës shtetërore duke respektuar detyrimet që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit. Ligji i ndihmës shtetërore nr. 9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, i ndryshuar, jep përkufizimin e ndihmës shtetërore, kushtet për miratimin e ndihmës shtetërore, kompetencat e strukturave përgjegjëse, procedurën e autorizimit, monitorimin dhe kthimin e ndihmës shtetërore si edhe detyrimin për hartimin e raportit vjetor për ndihmën shtetërore.

- Përkufizimi i ndihmës shtetërore

Në bazë të nenit 4, pika 1, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, i ndryshuar, përcaktohet se:

“Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë ligj, ndalohet çdo ndihmë e dhënë nga burimet shtetërore, në çfarëdoq formë e cila, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, shtrembëron ose kërcënon të shtrembërojë konkurrencën duke dhënë përparësi për një ose disa ndërmarrje të caktuara ose për prodhimin e produkteve të caktuara, për aq sa mund të ketë ndikim në plotësimin e detyrimeve të ndërmarrja nga Republika e Shqipërisë në marrëveshjet ndërkombëtare që përmbajnë dispozita të ndihmës shtetërore”.

Gjithashtu neni 71 “Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike”, i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet Komuniteteve Evropiane e Shteteve të tyre Anëtare dhe Republikës së Shqipërisë¹, përcakton se:

“Praktikat në kundërshtim me këtë nen vlerësohen në bazë të kriterëve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës të aplikueshme në Komunitet, sidomos në nenet 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve interpretuese që përdoren nga institucionet e Komunitetit.”

- Përfitues i ndihmës shtetërore

Përfitues i ndihmës shtetërore është çdo ndërmarrje ose individ që, nëpërmjet akteve dhe masave të ndërmarrja nga shteti, siguron përfitime financiare. Në përcaktimin nëse një masë është ndihmë shtetërore në kuptim të nenit 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar dhe të nenit 107(1) të TFEU-së, strukturat e ndihmës shtetërore vlerësojnë plotësimin e kriterëve të mëposhtme:

- masa duhet të jepet nga shteti dhe të përfshijë burimet shtetërore,
- masa duhet të japë një avantazh ndaj ndërmarrjeve të caktuara ose sektorëve të caktuar, si edhe

- masa ndikon në konkurrencë dhe mund të ndikojnë në tregtinë midis Shteteve Anëtare.

Çfarë nuk përbën ndihmë shtetërore?

a) Ndihma për organet publike dhe njësi të vetëqeverisjes lokale dhe rajonale, të cilat kryejnë një aktivitet jo ekonomik;

b) Masa të përgjithshme të destinuara për të gjitha ndërmarrjet dhe të gjithë sektorët e ekonomisë në vend, të tilla si masat tatimore të përgjithshme etj.;

c) Prokurimi i mallrave dhe shërbimeve me çmimin e tregut.

2.2 Metodologjia për raportimin e ndihmës shtetërore

Ndihma shtetërore për industrinë dhe shërbimet përfshin kategorinë e ndihmës horizontale dhe ndihmës sektoriale.

Ndihma shtetërore horizontale përfshin:

- ndihmën për kërkim-zhvillim dhe inovacion;

¹ Ligji nr. 9590, datë 27.7.2006 “Për ratifikimin e “Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe komuniteteve evropiane e shteteve të tyre anëtare”.

- ndihmën për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme;
- ndihmën për punësim;
- ndihmën për trajnim;
- ndihmën operacionale;
- ndihmën për sportin;
- ndihmën për kulturën.

Ndihma shtetërore sektoriale përfshin:

- ndihmën për transportin publik;
- ndihmën për shërbimin publik;
- ndihmën për minierat;
- ndihmën për energjinë;
- ndihmën për turizmin.

Ndihma shtetërore jepet duke përdorur disa instrumente, si:

A1 - Subvencione dhe grante;

A2 - Përfshirja nga taksat, shtyrja e taksave, ulje e shkallës së tatimit ose zbritje e kontributit në sigurimet shoqërore;

III. NDIHMA SHETETËRORE NË VITIN 2018

3.1 Vështrim mbi ndihmën shtetërore në periudhën 2014–2018

A. Ndihma shtetërore krahasuar me treguesit kryesore socio-ekonomike

Tabela nr. 1: Ndihma shtetërore krahasuar me disa me tregues socio-ekonomike 2014–2018

Treguesit	Njësia e matjes	2014	Shkalla e ndihmës 2014	2015	Shkalla e ndihmës 2015	2016	Shkalla e ndihmës 2016	2017	Shkalla e ndihmës 2017	2018	Shkalla e ndihmës 2018
PBB	mln lekë	1,394	0.23	1,435	0.26	1,530	0.11	1,555	0.14	1,648	0.22
Shpenzimet e buxhetit të shtetit	mln lekë	438,849	0.74	437,408	0.86	450,224	0.38	474,100	0.47	4,974,167	0.07
Të punësuar	rr	925,000	3.517	973,000	3.847	1,157,210	1.485	1,160,506	1.938	1,174,908	3.147
Popullsia	rr	2,885,792	1.127	2,875,592	1.302	2,876,591	597	2,878,977	781	2,873,744	1,287
Ndihma shtetërore	mln lekë	3,252.78		3,742.81		1,718.70		2,249.37		3,697.28	

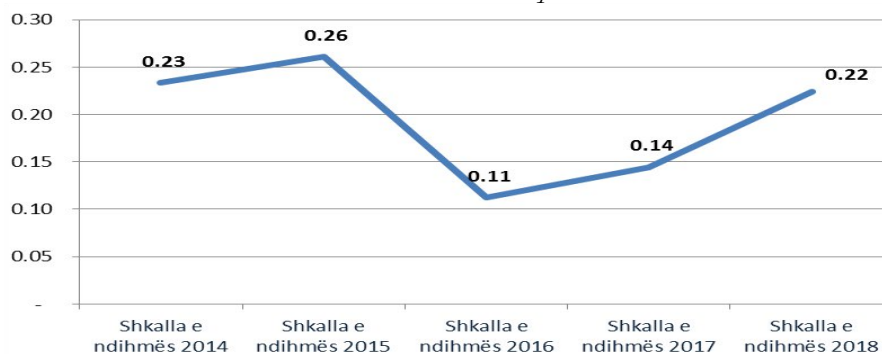
Burimi: MFE dhe INSTAT

Tabela nr. 1 paraqet të dhënat për ndihmën shtetërore gjithsej në Shqipëri në periudhën 2014–2018, të krahasuara me disa tregues. Ndihma shtetërore gjithsej në vitin 2018 është dhënë në vlerën totale 3,697.28 milionë lekë (28.98 mln euro) e rritur me 64% e krahasuar me vitin 2017.

Shkalla e ndihmës shtetërore ndaj PBB-së u rrit nga 0.14 % në 2017, në 0.22 % në vitin 2018.

Grafiku nr. 1 paraqet shkallën e ndihmës shtetërore ndaj PBB-së për periudhën 2014–2018.

Grafiku nr. 1: Ecuria e ndihmës shtetërore në raport me PBB 2014–2018

B. Shkalla e ndihmës shtetërore në Shqipëri dhe Bashkimin Evropian

Tabela nr. 2: Ndihma shtetërore 2016–2017

Shtetet	Shkalla nga PBB 2016	vlera gjithsej (mln euro)	Shkalla nga PBB 2017	vlera gjithsej (mln euro)
Shqipëria	0.112	12.71	0.145	16.88
European Union (28 countries)	0.679	101,298.5	0.722	110,685
Belgium	0.588	2,488.1	0.503	2,204.8
Bulgaria	1.014	488.2	1.314	662.9
Czech Republic	1.308	2,308.6	1.394	2,676.2
Denmark	0	4,460	0	4,396.8
Germany	0	40,363.9	0	42,313.2
Estonia	0.818	172.5	1.025	235.9
Ireland	0.148	406.9	0.178	528.3
Greece	0.356	619.3	0.24	427.3
Spain	0.203	2,272.8	0.26	3,023.4
France	0.67	14,924.8	0.735	16,824.6
Croatia	0.948	439.9	0.979	476.3
Italy	0.197	3,304	0.276	4,746.2
Cyprus	0.654	119.1	0.542	104.2
Latvia	2.377	592.4	1.625	436.3
Lithuania	0.836	323.2	1.054	441.4
Luxembourg	0.343	181.9	0.27	149.8
Hungary	2.007	2,282.7	2.533	3,127.5
Malta	0.537	54.8	0.797	88.6
Netherlands	0.275	1,931	0.268	1,962.3
Austria	0.516	1,821.5	0.47	1,736.6
Poland	1.06	4,513.4	1.519	7,070.7
Portugal	0.394	730.6	0.433	836.5
Romania	0.616	1,045	0.491	922.1
Slovenia	0.803	324.6	0.849	367.6
Slovakia	0.445	360.9	0.261	221.5
Finland	0.762	1,645.1	0.815	1,821.3
Sweden	5.617	3,659	6.655	4,335.3
United Kingdom	0.395	9,464.2	0.368	8,547.6

Burimi: Komisioni Evropian, DG Competition² dhe MFE (%)

Tabela nr. 2, paraqet informacion për ndihmën shtetërore në Shqipëri dhe 28 shtetet anëtare të Bashkimit Evropian për periudhën 2016–2017. Në tabelë janë përfshirë të dhënat e publikuara nga Komisioni Evropian deri në vitin 2017 për ndihmën shtetërore duke përjashtuar ndihmën që kanë dhënë shtetet anëtare për përballimin e krizës ekonomike dhe transportin.

² http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

Ndihma përfshin shpenzimet që ka kryer çdo shtet anëtare, e cila është orientuar për realizimin e objektivave horizontale me interes të përbashkët, ndihmën e dhënë për sektorët të ndryshëm të ekonomisë, si p.sh. transporti, si edhe ndihmën për arritjen e objektivave të veçantë, si p.sh. shpëtim dhe ristrukturim, ndihmën për mbylljen e ndërmarrjeve, duke përjashtuar ndihmën për sektorin e hekurudhave.

3.2 Kategoritë e ndihmës shtetërore

Sipas metodologjisë së Bashkimit Evropian, ndihma shtetërore ndahet në dy kategori:

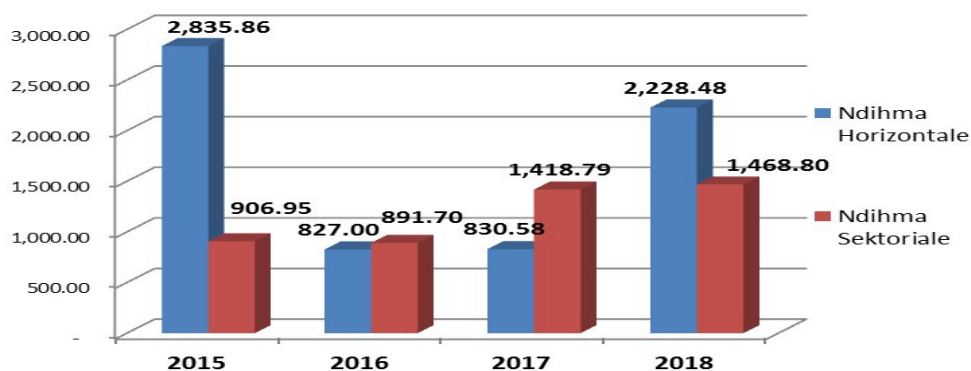
- ndihmë shtetërore horizontale; dhe
- ndihmë shtetërore sektoriale;
- ndihma shtetërore horizontale jepet për një numër të madh përfituesish, pa dhënë preferenca për ndonjë aktivitet ekonomik, ndërmarrje ekonomike, produkt apo shërbim, duke minimizuar efektet në konkurrencë;
- ndihma shtetërore sektoriale jepet për aktivitete dhe sektorë të veçantë, duke pasur një ndikim më të madh në konkurrencën në treg.

Tabela nr. 3: Ndihma shtetërore gjithsej 2015–2018 ndarë sipas kategorive (në milionë lekë)

KATEGORIA	2015			2016			2017			2018		
	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %
Ndihma Horizontale	2,835.86	20.60	75.8%	827.00	6.11	48.1%	830.58	6.23	36.3%	2,228.48	17.47	60.3%
Punësimi	285.34	2.07	7.6%	183.57	1.36	10.7%	196.79	1.48	8.7%	111.78	0.88	3.0%
Trajnim	136.69	0.99	3.7%	279.23	2.06	16.2%	276.98	2.08	12.3%	150.48	1.18	4.1%
Sport	2,058.00	14.95	55.0%	167.00	1.23	9.7%	218.80	1.64	9.7%	104.01	0.82	2.8%
Kultura	41.15	0.30	1.1%	111.27	0.82	6.5%	39.58	0.30	1.8%	134.00	1.05	3.6%
Ndihma operacionale	38.36	0.28	1.0%	-	-	0.0%	5.02	0.04	0.2%	1,642.90	12.88	44.4%
Kërkim, zhvillim dhe Inovacion	247.27	1.80	6.6%	19.00	0.14	1.1%	46.08	0.35	2.0%	41.92	0.33	1.1%
SME	29.05	0.21	0.8%	66.93	0.49	3.9%	47.33	0.36	2.1%	43.39	0.34	1.2%
Ndihma Sektoriale	906.95	6.59	24.2%	891.70	6.59	51.9%	1,418.79	10.65	63.1%	1,468.80	11.51	39.7%
Transport publik (hekurudha)	440.00	3.20	11.8%	390.00	2.88	22.7%	400.00	3.00	17.8%	400.00	3.14	10.8%
Shërbimi publik	430.00	3.12	11.5%	428.70	3.17	24.9%	974.90	7.32	43.3%	1,000.00	7.84	27.0%
Energjia	-	-	0.0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Minierat	36.95	0.27	1.0%	39.35	0.29	2.3%	35.00	0.26	1.6%	68.80	0.54	1.9%
Turizmi	-	-	0.0%	33.65	0.25	2.0%	8.89	0.07	0.4%	-	-	-
TOTALI	3,742.81	27.19	100	1,718.70	12.71	100	2,249.37	16.88	100	3,697.28	28.98	100

Burimi: Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE

Grafiku nr. 2: Ndihma shtetërore sipas kategorive 2015–2018

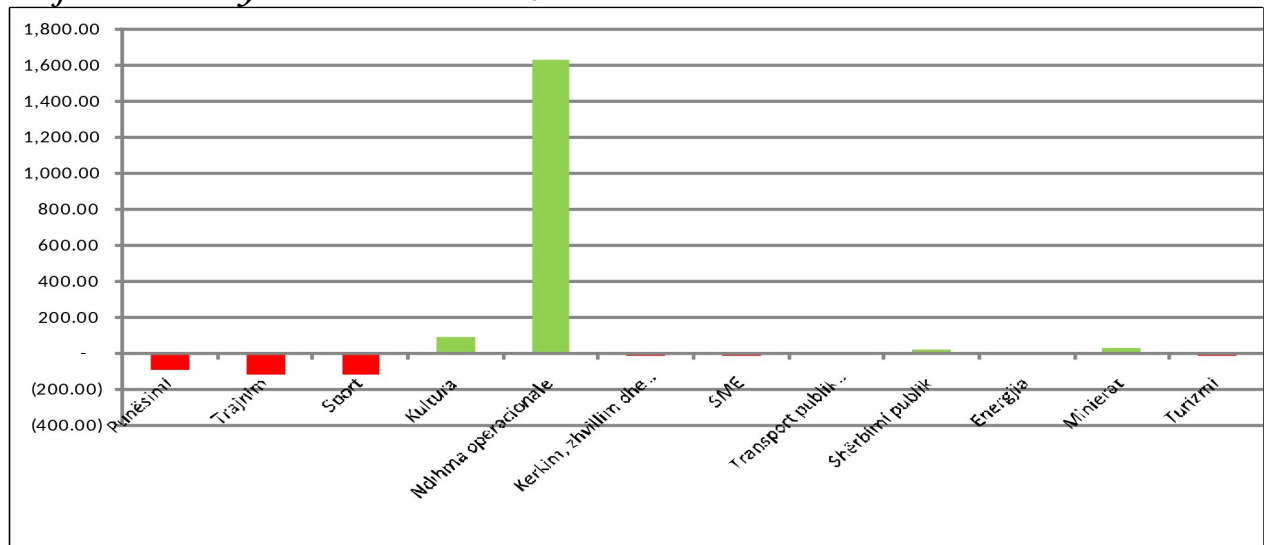
ndihma shtetërore për kulturën prej 74.42 milionë lekësh; 5) rritje e ndihmës operacionale prej 1,637.88 milionë lekësh; 6) ulje e ndihmës shtetërore për kërkimin dhe zhvillimin prej 4.16 milionë lekësh; 7) ulje e ndihmës shtetërore për SME-të prej 3.94 milionë lekësh; 8) rritje e ndihmës shtetërore për shërbimin publik (ujësjellësit) prej 25.1 milionë lekësh; 10) rritje e ndihmës shtetërore për minierat prej 33.8 milionë lekësh.

in 2018 ndihma
60.3 %, ndërsa

in 2018 u rritën
Ky ndryshim i
ësimin prej rreth
në lekësh; 3) ulje
rritje e ndihmës

Grafiku nr. 3, paraqet ndryshimin gjithsej të shpenzimeve të ndihmës shtetërore sipas objektivave ndërmjet 2017 dhe 2018 në Shqipëri (në milionë lekë)

Grafiku nr. 3 Ndryshimi i ndihmës mes vitit 2018–2017

Burimi: MFE

3.2.1 Ndihma Shtetërore Horizontale

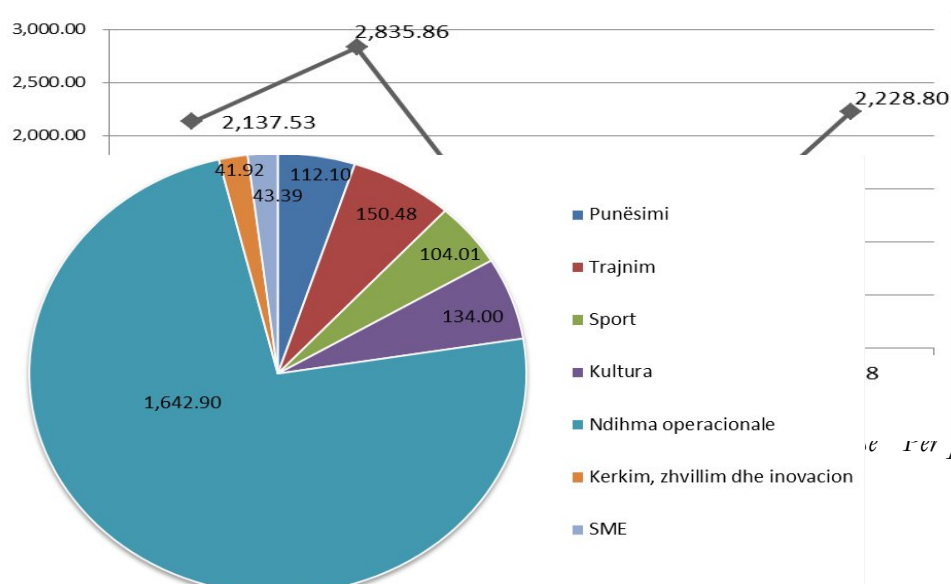
Në vitin 2018 ndihma shtetërore horizontale në vlerë absolute është 2,228.80 mln lekë (17.47 mln euro). Peshën kryesore për këtë kategori të ndihmës e ka ndihma operationale me 74 %.

Tabela nr. 4: Ndihma shtetërore horizontale 2014–2018

Ndihma Horizontale	2014		2015		2016		2017		2018	
	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR
Punësimi	150.08	1.07	285.34	2.07	183.57	1.36	196.79	1.48	112.10	0.88
Trajnim	109.84	0.78	136.89	0.99	279.23	2.06	276.98	2.08	150.48	1.18
Sport	644.00	4.60	2,058.00	14.95	167.00	1.23	218.80	1.64	104.01	0.82
Kultura	-	-	41.15	0.30	111.27	0.82	39.58	0.30	134.00	1.05
Ndihma operationale	836.33	5.97	38.36	0.28	-	-	5.02	0.04	1,642.90	12.88
Kërkim, zhvillim dhe inovacion	359.82	2.57	247.27	1.80	19.00	0.14	46.08	0.35	41.92	0.33
SME	37.46	0.27	29.05	0.21	66.93	0.49	47.33	0.36	43.39	0.34
TOTALI	2,137.53	15.26	2,835.86	20.60	826.99	6.11	830.58	6.23	2,228.80	17.47

Burimi: Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE

Grafiku nr. 4: Ecuria e ndihmës shtetërore horizontale 2015–2018

Në mënyrë më të
ndihmës shtetërore.
më poshtë:
e rrit programin e nxirjes së

2. Vendimin e KNSH-së nr. 13, datë 15.3.2007 “Për skemën ekzistuese “Për programin e nxitjes së punësimit, nëpërmjet formimit institucional””.

3. Vendimin e KNSH-së nr. 38, datë 19.9.2011 “Për planin e dhënies së ndihmës shtetërore “Për programin e nxitjes së punësimit të femrave nga grupet e veçanta””.

4. Vendimin e KNSH-së nr. 39, datë 19.9.2011 “Për planin e dhënies së ndihmës shtetërore “Për masën e financimit, kriteret dhe procedurat e zbatimit të programit të nxitjes së punësimit të punëkërkuësve të papunë që hyjnë për herë të parë në punë””.

5. Vendimin e KNSH-së nr. 40, datë 19.9.2011 “Për planin e dhënies së ndihmës shtetërore “Për përcaktimin e procedurave të konkurrimit për ofrimin e shërbimit të formimit profesional të punëkërkuësve të papunë nga persona juridikë/fizikë privatë dhe organizata jofitimprurëse””.

6. Vendimin e KNSH-së nr. 47, datë 28.3.2014 “Për planin e dhënies së ndihmës shtetërore “Për programin e nxitjes së punësimit të personave me aftësi të kufizuar””.

7. Vendimin e KNSH-së nr. 62, datë 14.12.2015 “Për planin e dhënies së ndihmës shtetërore “Për programin e nxitjes së punësimit të të rinjve, që kanë fituar statusin e jetimit””.

Nga skema e ndihmës shtetërore me qëllim nxitjen e punësimit kanë përfutur gjithsej 561 ndërmarrje, duke punësuar gjithsej 2,902 punëkërkuës të papunë.

Ndihma për trajnim: Skema e ndihmës shtetërore e miratuar me vendimin e KNSH-së nr. 12, datë 15.3.2007 “Për skemën ekzistuese “Për programin e nxitjes së punësimit, nëpërmjet formimit në punë””, ka si qëllim trajnimin e punëkërkuësve të cilët më pas sigurojnë vendin e tyre të punës në ndërmarrje të cilat janë përfutuese të ndihmës shtetërore. Në vitin 2018 kanë përfutur gjithsej 105 ndërmarrje duke u trajnuar 1,639 punëkërkuës të papunë. Për këtë skemë të ndihmës shtetërore janë shpenzuar fonde nga buxheti i shtetit gjithsej në shumën 150.48 milionë lekë.

Ndihma për Sportin: Komisioni me vendimin nr. 54, datë 26.1.2015 “Për skemën ekzistuese të mbështetjes me grante nga buxheti i shtetit në sektorin e sportit”. Për këtë skemë ndihme, objektivi kryesor i të cilës është nxitja e kulturës së sportit, edukimit të sportit dhe aktiviteteve fizike duke rritur pjesëmarrjen e shtetasve në sport, për vitin 2018 janë shpenzuar nga buxheti i shtetit 104.01 milionë lekë.

Përfutuesit e skemës janë federatat e ndryshme sportive që ofrojnë shërbime sportive për anëtarët e tyre, dhe Komiteti Olimpik Kombëtar Shqiptar. Federatat shqiptare të sportit janë organizata jofitimprurëse, të cilat kanë për qëllim të zhvillojnë, promovojnë, kontrollojnë, dhe të rregullojnë aktivitetet sportive të shoqatave dhe klubeve, të cilat janë anëtarë të federatave të tyre, në përputhje me statutet e tyre.

Mbështetja me grante nga buxheti i shtetit jepet për:

- Federatat e ndryshme të sportit – financimin për mbulimin e kostove të personelit dhe investimeve.

- Komitetin Olimpik Kombëtar Shqiptar – financimin për pjesën e kostos së mbuluar të personelit.

Ndihma për nxitjen e Kulturës: Në vitin 2018 ndihma shtetërore për nxitjen e kulturës është dhënë në vlerën 134 milionë lekë. Ndihma shtetërore është dhënë në formën e mbështetjes financiare me fonde publike për projektet me thirrje dhe në zbatim të prioritetëve institucionale në programin e fushës së Art-Kulturë. Objektivi i ndihmës është mbështetja e projekteve kulturore për individë dhe subjekte që në veprimtarinë e tyre kanë artin dhe kulturën në disiplinën të ndryshme artistike si: teatër, muzikë, arte pamore, hulumtimin, ngritje infrastrukturore (rritje kapacitetesh).

Ndihma operacionale: Kjo kategori përfshin skemën e rimbursimit të akcizës së lëndëve djegëse të konsumuar në serat me ngrohje dhe industrinë. Për vitin 2018 raportohet se është dhënë ndihmë shtetërore në shumën 1,642.9 milionë lekë, nëpërmjet skemës së rimbursimit të akcizës së lëndëve djegëse, të konsumuar në serat me ngrohje për prodhimin e produkteve industriale dhe agroindustriale.

Ndihma për kërkim dhe zhvillim: Sipas raportimit të Drejtorisë së përgjithshme të Tatimeve, ndihma shtetërore për kërkim dhe zhvillim është dhënë për ndërmarrjet që nënshkruajnë “marrëveshje hidrokarburesh” dhe nënkontraktuesit e tyre, duke iu ofruar një përjashtim nga tatimi mbi vlerën e shtuar të të gjithë kontraktorëve dhe nënkontraktorëve për realizimin e fazave të kërkimit dhe të zhvillimit të operacioneve hidrokarbure. Në vitin 2018, është raportuar se kompanitë e huaja që kryejnë operacione hidrokarbure në Shqipëri kanë përfituar përjashtime në import (TVSH dhe përjashtime doganore), në shumën 41.92 milionë lekë (në vitin 2017 shuma e përjashtimeve ishte 46.08 milionë lekë).

Ndihma për SME: Në vitin 2018 nga skema e ndihmës shtetërore për SME-të kanë përfituar gjithsej 68 ndërmarrje të vogla dhe të mesme, prej të cilave 48 ndërmarrje të mbështetura nga fondet e AIDA-s dhe 20 ndërmarrje nga skema e ndihmës shtetërore të dhënë nga Bashkia e Tiranës.

Vlera e ndihmës gjithsej për SME-të është 43.39 milionë lekë e ndarë në:

- Fondi i Ekonomisë kreative në vlerën 6 milionë lekë
- Fondi i Konkurrueshmërisë në vlerën 17,6 milionë lekë
- Fondi Start-up në vlerën 6,9 milionë lekë
- Fondi i Inovacionit në vlerën 2,8 milionë lekë
- Plani i ndihmës shtetërore për nxitjen e punësimit të krijimit të biznesit rinor në vlerën 10 milionë lekë në Bashkinë e Tiranës

3.2.2 Ndihma Shtetërore Sektoriale

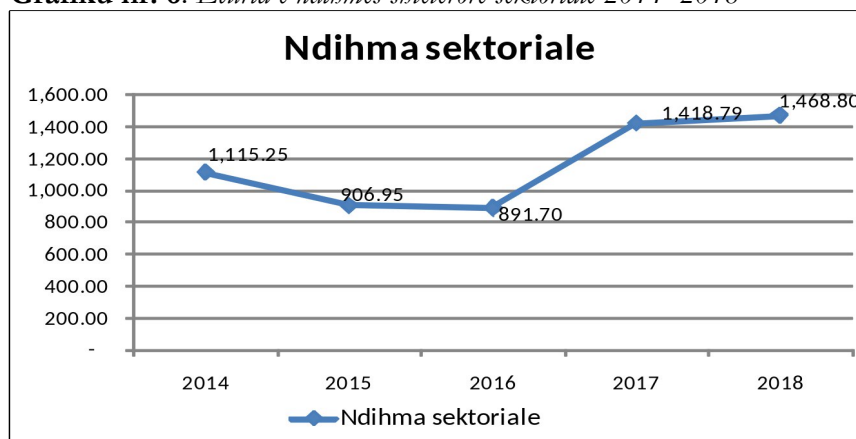
Në vitin 2018 ndihma shtetërore sektoriale në vlerë absolute është 1, 468.8 mln lekë (11.52 mln euro). Peshë për këtë kategori në totalin e ndihmës në vitin 2018 është 39.5 %.

Tabela nr. 5: Ndihma shtetërore sektoriale 2014–2018

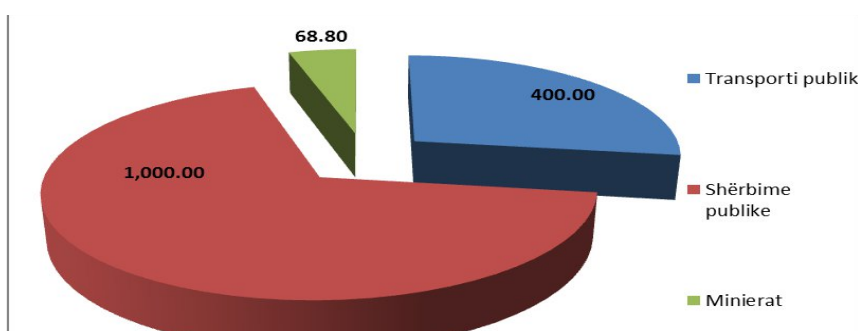
Ndihma sektoriale	2014		2015		2016		2017		2018	
	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR
Transporti publik	440.00	3.14	440.00	3.20	390.00	2.88	400.00	3.00	400.00	3.14
Shërbime publike	450.00	3.21	430.00	3.12	428.70	3.17	974.90	7.32	1,000.00	7.84
Energjia	195.25	1.39	-	-	-	-	-	-	-	-
Minierat	30.00	0.21	36.95	0.27	39.35	0.29	35.00	0.26	68.80	0.54
Turizmi	-	-	-	-	33.65	0.25	8.89	0.07	-	-
TOTALI	1,115.25	7.96	906.95	6.59	891.70	6.59	1,418.79	10.65	1,468.80	11.52

Burimi: Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE

Grafiku nr. 6: Ecuria e ndihmës shtetërore sektoriale 2014–2018

Grafiku nr. 7: Struktura e ndihmës shtetërore sektoriale 2018

Në strukturën e ndihmës sektoriale (vertikale) për vitin 2018, peshën kryesore e zë ndihma për shërbimet publike (ndihma për sektorin e ujësjellës-kanalizimeve), duke vijuar me ndihmën për transportin publik (hekurudha) dhe ndihmën për minierat (në mbyllje dhe konservim).

Ndihma për transportin publik e dhënë nga buxheti i shtetit për mbështetjen e transportit hekurudhor është 400 milionë lekë edhe në vitin 2018.

Ndihma për shërbimet publike: Në vitin 2018 ndihma për shërbimet publike është në formën e subvencionit nga buxheti i shtetit të ndërmarrjeve të ujësjellës - kanalizime në shumën 1 miliard Lekë.

Ndihma për minierat: Ndihma për minierat nga buxheti i shtetit për vitin 2018 jepet për vazhdimin e mbylljes së minierave të shfrytëzuara dhe jo efektive, privatizimi i aseteve për të mundësuar monitorimin e fenomeneve të post shfrytëzimit në shumën 68.8 milionë lekë.

IV. INSTRUMENTET E SHPËRNDARJES SË NDIHMËS SHTETËRORE

Ndihma shtetërore e dhënë nga burime shtetërore, në varësi të llojit (instrumentit) të përdorur, përbën një shpenzim real apo potencial të pasurisë publike duke pasur një efekt në mbledhjen e të ardhurave publike. Në vitin 2018, ndihma shtetërore është dhënë kryesisht në formën e subvencioneve dhe incentivave fiskale. Referuar metodologjisë së përdorur nga BE, instrumentet e ndihmës shtetërore klasifikohen në:

A1 - Subvencione dhe grante;

A2- Përfshirja nga taksat, shtyrja e taksave, ulja e normës së taksave dhe zbritje e kontributit në sigurimet sociale;

B - Pjesëmarrja në kapital;

C1 - Hua të buta;

C2 - Instrumente të tjera;

D – Garancitë.

Tabela nr. 6: Ndihma shtetërore gjithsej sipas instrumenteve

Kategoria e ndihmës	Subvencione dhe Grante (A1)	Përfshirje nga taksat, shtyrja e taksave, ulja e normës së taksave dhe zbritje e kontributit në sigurimet sociale (A2)
Ndihma Horizontale		
Punësimi	111.78	
Trajnim	150.48	
Sport	104.01	
Kultura	134.00	
Ndihma operacionale		1,642.90
Kërkim, zhvillim dhe inovacion		41.92
SME	43.39	
Ndihma Sektoriale		
Transport publik (Hekurudha)	400.00	
Shërbimi publik	1,000.00	
Energjia	-	
Minierat	68.80	
Turizmi		
TOTALI	2,012.46	1,684.82

Burimi: Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE

Të dhënat në tabelën nr. 6 tregojnë se instrumenti i përdorur më shumë është A1 - Subvencione dhe grante, sikurse paraqitet edhe në Grafikon nr. 8.

Grafiku nr.8: Struktura e shpërndarjes të instrumenteve të ndihmës shtetërore për vitin 2018

■ Subvencione dhe Grante
(A1)

■ Përfashtim nga taksat,
shtyrja e taksave, ulja e
normës së taksave dhe
zbritje e kontributit në
sigurimet sociale (A2)

